

Ei paperivalvontaa

Betonityön valvonnasta on olemassa viranomaismääräyksiä, mutta käytännöt vaihtelevat. Valvonta pitäisi päästä toteuttamaan paikan päällä.

TEKSTI RISTO PESONEN KUVAT ISTOCK

Yllättävää kyllä, vaativissa-kaan betonivaluissa eivät viranomaiset tai rakentamismääräykset aseta työnvalvonnalle vaatimuksia, vaan tason määrittäminen on tilaajan intressissä.

Vai mitenkähän se nyt onkaan?

Rakennusalan määräyksen tuntija näkee toisin. Hän muistuttaa, että ”betoninormien mukaan betonimassan laatua valvotaan sekä betonin valmistuksen että betonoinnin aikana”. Ja norveja täsmentävä asetus kantavista rakenteista määrää, että ”Kohteessa on käytettävä rakennustuotteita, joiden ominaisuudet ovat säilyneet muuttumattomina riippumatta siirroista, kuljetuksista, varastoinnista tai asenuksesta”.

Ja tästä asiantuntijan päätelmä onkin, että normeista löytyy selkänöjää myös betonityön valvontaa koskeville vaatimuksille. Ne eivät suinkaan ole tilaajan vapaassa harkinnassa.

FISEn betonityön valvojan pätevyyslautakunnan puheenjohtaja **Jussi Mattila** pitää päätelmää sangen ohue-

na lankana sille, että viranomaiset oikeasti edellyttäisivät valvontaa.

”Asiasta kun ei ole edes mitään viranomaisohjeita, siis millaisia vaatimuksia vaativuudeltaan eritasoisten kohteiden valvojille tulisi olla. Ja kirjaus, että tuotteiden pitää säilyä ominaisuuksiltaan muuttumattomina, on kyllä aika hauska. Niinpä betonielementti ei saisi kerätä lisää lujuutta sillä aikaa, kun se vaikkapa joudutaan varastoimaan työmaalla”.

Niin tai näin, käytännöt valvonnan suhteen ovat kovin vaihtelevia.

Esimerkiksi Liikennevirasto ei ole vaatinut erillisiä betonityön valvojan pätevyyskysymyksiä, ja siltojen betonitöiden valvojilla on usein ollut suunnittelu- tausta.

”Betonitekniikan osaamisessa on saattanutkin olla toivomisen varaa. Olemme ajaneet valvontamme alas, koska käyttämässämme laatuvastuurakentamisessa urakoitsija tekee, mitä lupaa. Kuitenkin pidän tarpeellisena tarkentaa hankekohtaisiin vaatimuksiimme yhtenäisiä pätevyysohjeita”,

selvittää viraston silta-asiantuntija **Jani Meriläinen**.

Valvonta varmistaa toimitusketjun

Tarvetta betonitöiden valvonnan terävöittämiselle on laajemminkin. Siten käyttöä on myös FISEn pätevyydelle, joka on johdettu betonirakenteiden työnjohtajan vaatimuksista.

Betonirakenteiden toimitusketjun alkupäässä asiat ovat hallinnassa, sillä rakennesuunnittelijalle on selkeät pätevyysvaatimukset, ja betonivalmistus puolestaan on kolmannen osapuolen varmentamaa.

”Jotta ketju olisi varmasti toimiva, tulisi laadunvalvontaan kiinnittää nykyistä enemmän huomiota myös työmaalla. Sielläkin tulisi vastaavasti näkyä osapuolista riippumaton valvoja”, korostaa Mattila.

Kynnystä hankkia valvojan pätevyys hän ei pidä isona edes vaativissa hankkeissa, kuten korkeissa kerrostaloissa, jos hakijalla on betonityönjohtajan kokemusta. Yleisvalvontaosaamistaustalla voi olla vaikeaa saada tätä pätevyyttä ilman betonityönjohtajan taitoja.

”Betonityön valvonta on normaalia poikkeavaa, koska tässä on keskeistä nimenomaan työnsuorituksen valvonta. Ja sitä ei tehdä ’paperivalvontana’, vaan on pakko olla paikalla seuraamassa itse työsuoritusta.” ■

